АСАТ—ЭКИНИНГНИ ЯСАТ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 148 (5241).

30 ИЮЛЬ
СЕШАНБА
1974 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

● КУЛЬТИВАТОРГА ТЎСИҚЛАР ЎРНАТИБ ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ ҚИЗҒИН ДАВОМ ЭТТИРАЙЛИК.

● ЧЕКАНКАНИ ТЕЗ ВА СИФАТЛИ ЎТКАЗИШНИ ТАЪМИНЛАЙЛИК.

● ҲОСИЛ ОЛАЁТГАН ВА КЎСАКЛАР ТЎЛИШАЁТГАН ШУ КУНЛАРДА ҒЎЗА СУВГА ҚОНСИН, БИРОР ЕРДА ҲАМ ЭКИННИ ЧАНҚАТИБ ҚЎЙМАЙЛИК.

● ҲАШАРОТГА ҚАРШИ КУРАШИШ — МЎЛ ҲОСИЛНИ ТЎЛА САҚЛАБ ҚОЛИШ ОМИЛИ ЭКАНЛИГИНИ УНУТМАЙЛИК.

ТОШКЕНТ РАПОРТИ

Тошкент шаҳридаги саноат корхоналарининг коллективлари тўққизинчи беш йилликнинг, тўртинчи белгиловчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш ҳамда Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, маҳсулот реализация қилиш ва энг муҳим буюмларнинг кўпчилик турларини ишлаб чиқариш юзасидан 1974 йил етти ойлик давлат планини 26 июлда бажардилар.

Шаҳар саноати июль ойининг охиригача пландан ташқари бир неча ўн миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаради ва реализация қилади.

(ЎзТАГ).

● Ориф ФОЗИЛОВ Пискент районидаги «Гулистон» колхозининг тажрибали сувчиси. У меҳнат қилаётган бригада бу йил 40 центнерлик хирмон учун курашмоқда. Бригада аъзоларининг бу катта курашида унинг ҳам ҳиссаси бор. Шу кунларда ғўзалар айниқса қондириб суғорилмоқда. СУРАТЛАРДА: (чапда) илғор сувчи О. ФОЗИЛОВ, ўнгда ғўзаларни суғориш.

Ф. Лутфуллаев фотолари.

СУВЧИ ВА МЕХАНИЗАТОР ҲАЛ ҚИЛУВЧИ КУЧ

Бу йилги шароитда сувнинг ҳар бир томчиси ҳисобда. Дарёлар суви кун сайин тортилиб бораётган, сув омборлари қирғоғи тобора пасаяётган ҳозирги пайтда юқоридаги сўзнинг маъноси яна алоҳида мазмун, масъулият касб этади. Хўжаликлар эҳтиёжига яраша берилаётган сувни исроф қилиш ёки ундан мақсадга мувофиқ фойдалана билмаслик, бу соҳада бепарволикка, нўноқликка йўл қўйиш асло мумкин эмас.

Июнь, июль ойларида сув мўлжалдагидан анча кам бўлди. Шуни эътиборга олиб жойларда сувдан рационал фойдаланиш қаттиқ назорат остига олинди. Илғор хўжаликларда суғориш ишлари сув камчил бўлган бу йилги шароитга мослаб қайта ташкил этилди. Бунда сувчилар сонини кўпайтиришга, уларга маданий-маиший шароит яратиб беришга алоҳида эътибор берилди. Янги усуллар амалга оширилди. Ўқ ариқлар, пайкаллардаги қаторлар масофаси қисқартирилди. Бу карталарнинг ҳамма ери қисқа вақт ичида сувдан баробар ва бир хил миқдорда суғорилишини таъминлайди. Қўшимча насослар ўрнатилди, қудуқлар қазилди. Ҳатто оқаванн чиқариб юбормай, уни даладан далага ўтказиб фойдаланиш таъмин этилди.

Сув ҳақиқатан ҳам кам бўлаётган бу йилги шароитда областимиз территориясида қатор сув омборларининг мавжудлиги пахтакорларимизга жуда катта мадад бўлаётир. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, республикамиз партия ва ҳукумати бошқа ҳамма областларда бўлгани каби Тошкент областида ҳам сув омборлари барпо қилишга ҳамиша жиддий эътибор қилиб келаётирлар. Чорвоқ ва Тошкент денгизлари бунга ёрқин мисолдир.

Ёз кезлари, айниқса бу йилги ёз фаслида Чирчиқ дарёси тармоқларида сувнинг жуда пасайиб кетиши мумкин эди. Аммо Чорвоқ денгизи қирғоғини кўтариш йўлида олиб борилган фидокорона ва оқилона иш бу ерда сувни кўплаб тўплаш имконини берди. Ҳозирги пайтда бошқа дарёларга нисбатан Чирчиқдаги сувнинг ҳар қалай яхши оқаётганлиги, аввало Чорвоқ денгизи курувчиларининг ўз вазифаларига масъулиятни тўла ҳис қилиб қараганлиги натижасидир. Бу уларнинг областимизда пахтачиликни ривожлантиришга қўшаётган ғоят муҳим ҳиссаларидир.

Август экин майдонлари янада кенгайган, бинобарин сув кўпроқ талаб қилинадиган ой. Бунда шуни назарда тутмоқдамизки, ғўзалар ўсиб ҳосил тугаётганда, шу ҳосилни етилтираётганда озуқани кўп талаб қилади, демак сув ичиш даражаси ошади. Бундан ташқари сабзавотчилик хўжаликларида эртаги арпа, буғдой картошка, пиёз ўрнига такрорий экинлар экилди. Уларнинг ривожи учун сув жуда ҳам зарур. Хўжалик раҳбарлари сувдан фойдаланиш ва суғориш ишларини шахсан ўзлари назорат қилишлари, ҳар томчи сувнинг эъзозлаб сарфланишига эришиш учун курашмоқлари зарур.

Экинларни қондириб суғориш бу йилги шароитда ғоят муҳим иш эканлигини тўла ҳисобга олган ва унинг моҳиятига тушунган колхоз ва совхоз раҳбарлари сувчилар сонини оширибгина қолмай, ҳосил тақдири шулар қўлидалигини ҳисобга олиб, уларга ҳақ тўлашни, моддий манфаатдорликни, маданий-маиший шароит яратиб беришни бугунги куннинг ғоят муҳим вазифаси деб билмоқдалар. Янгийўл районидаги «Коммунизм», Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги», Чиноздаги Охунбобоев номли, Оққўрғондаги Навоий номли колхозларда, Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозида ва бошқа шулар сингари жуда кўп хўжаликларда ғўза қаторларининг доимо нам тупроқли бўлиб туришига эришиш тадбирлари кўрилмоқда. Бунда гўнгни шарбат қилиб оқизишга, суғориш тармоқларини қисқартириб сувнинг далага бир хилда тақсимланишига, оби-ҳаётнинг асло нобуд қилинмаслигига муваффақ бўлишмоқда.

«Уста сувчи» номини олишга сазовор бўлган, ғўза ва бошқа экинларни юқори сифатли суғоришни таъминлаган, тунги пайтларда экин суғорган кишилар меҳнатига мукофот тариқасида қўшимча ҳақ тўлаш жорий этилган жойларда колхоз, совхозлар ихтиёридаги сув мутлақо нобуд бўлмаётир, экинлар оби-ҳаётга қонмоқда.

Аммо, ўзи нўноқ, ташкилотчилик, жонкуярлик қобилияти бўлмаган хўжаликларнинг раҳбарлари сув етишмаётир, деб жар солиб, бу соҳада ички имкониятлардан, мавжуд резервлардан талаб даражасида, мақсадга мувофиқ фойдалана олмаётирлар. Бундай фактлар яқинда областимизга келган мусобақадош жиззахлик дўстларимиз томонидан рўй-рост очиб ташланди. Улар айрим ҳолларда бепарволик, хўжасизлик кайфиятига берилган колхоз, совхозларда маълум даражада сув исроф бўлаётганлиги, баъзи ерларда эса сувдан фойдаланиш эътибордан четда қолганлиги туфайли ғўзалар чанқатиб қўйилаётганлигини ачиниш билан таъкидладилар.

Кечириб бўлмайдиган бундай фактлар Ўрта Чирчиқ, Бўка ва Бекободдаги баъзи хўжаликларда мавжуд эканлиги мусобақадошлар томонидан кўрсатилди.

Эрта-индин август бошланади. Бу ой пахтакорлар таъбири билан айтганда ҳосилга-ҳосил қўшадиган, баҳор ва ёзнинг олдинги ойларида тер тўкиб қилинган фидокорона меҳнат туфайли қўлга киритилган ютуқларни мустаҳкамлайдиган, шу пайтгача етиштирилган ҳосилни сақлаб қоладиган ой. Шунинг учун август ойи давомида ғўза парваришини тўхтовсиз давом эттириш, техника ва ишчи кучларини далага тўла сафарбар этиш зарур. Ҳали ҳосил пишиб етилмай, ғўзанинг кўкига маҳлиё бўлиб, хотиржамлик кайфиятига берилишларга асло йўл қўймаслик керак.

Кунлар ғоят даражада исиб, ғўза пайкаллари димиқиб қолаётган ҳозирги шароитда культивацияни қизғин давом эттириш яна шунинг учун ҳам зарурки, биринчидан суғоришдан кейин ўсган ўтлар йўқотилиб, қаторлар юмшатилса, иккинчидан пайкалларда шабада яхши юриб экиннинг соғлом ривожланишини таъмин этади. Культиваторларга тўсиқ ўрнатиб олиб, ғўза парваришини қизғин давом эттирайлик.

Ҳозирги пайтда баъзи колхозларда, масалан Ўрта Чирчиқ районидаги «Северний маяк» колхозида қатор пайкалларда ўт ўсиб ётганлиги кечириб бўлмас бир ҳолдир. Шунга қарамай колхоз раиси ва бошқа раҳбарлар бу ярамас фактни хас-пўшлашга ҳаракат қилаётирлар. Ҳозирги пайтда пахта далаларида ўтнинг ўсиши машина терими даврида ҳам катта зарар келтиради, ерга солинган ўғитга шерик бўлиб, кўсакларнинг барвақт етилишини кечиктириб юборади. Шунинг учун ҳамма жойда бегона ўтга қарши курашишни кучайтирмоқ зарур.

Августни далаларда тинимсиз меҳнат қиладиган жанговар ой, деб эълон қилайлик ва барча ишни шу ойдаги талаб даражасида ташкил этайлик. Ғўзаларда мажбуриятга яраша ҳосил бўлиши учун курашиш ҳар биримизнинг ватанпарварлик, жанговар бурчимиздир. Бурчга содиқ бўлайлик. Республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 50 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақани колхоз ва совхозларда, бригада ва звеноларда, пахтакорлар, механизаторлар ўртасида чинакамига кучайтириб юборайлик.

Ҳамма 420.000 тонналик Тошкент пахтаси учун курашга!

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

Тўққизинчи чақириқ СССР Олий Советининг биринчи сессиясида тузилган СССР Министрлар Советининг 27 июлда мажлиси ўтказилди.

Мажлисда СССР халқ хўжалигини ривожлантириш планининг 1974 йил биринчи ярмида бажарилиш якунлари муҳокама қилинди.

КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленуми қарорларини бажариш юзасидан партия, совет, касаба союз ва хўжалик органлари кўрган тадбирлар натижасида ҳамда тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йили планини муддатидан аввал бажариш учун бошланган социалистик мусобақа кенг авж олдирилганлиги натижасида мамлакат экономикасини ривожлантиришда ҳамда совет халқининг фаровонлигини оширишда янги муваффақиятларга эришилди.

Ярим йиллик план саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажми ҳамда саноат маҳсулотининг кўпчилик турларини етказиб бериш, транспорт ҳамма турларининг юк обороти, чорвачилик маҳсулотларини харид қилиш бўйича, саноатда ва темирйўл транспортида меҳнат унумдорлигини ошириш, фойда олиш бўйича ва бошқа бир қанча муҳим кўрсаткичлар бўйича ошириб бажарилди, Яқинда бу ҳақда СССР Марказий статистика бошқармаси маълумот берган эди. Корхоналарнинг коллективлари саноат маҳсулотини қўшимча равишда ишлаб чиқариш юзасидан 1974 йил учун олган социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилмоқда.

Қишлоқ хўжалиги соҳасида партия ва хўжалик ташкилотларининг катта иши натижасида бу йил қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олиш ҳамда колхоз-совхоз ишлаб чиқаришининг ишлаб чиқарувчи кучларини янада юксалтириш соҳасидаги тадбирлар комплекси амалга оширилди.

Ўтган ярим йил мобайнида давлат капитал маблағлари ва уй-жой кооперацияси маблағлари ҳисобига жами саҳни 27,7 миллион квадрат метр бўлган уй-жой бинолари фойдаланиш учун топширилди.

Шу билан бирга, 1974 йил биринчи ярмида халқ хўжалиги планини бажаришда камчиликларга йўл қўйилганлиги СССР Министрлар Советининг мажлисида кўрсатиб ўтилди. Айрим министрликлар ва иттифоқдош республикалар халқ хўжалигига маҳсулотнинг бир қанча муҳим турларини етказиб бериш планини тўлиқ бажармади. СССР министрликлари, идоралари ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари чиқарилаётган маҳсулот сифатини ошириш ҳамда унинг пишиқлиги ва чидамлигини таъминлаш масалалари билан ҳамон етарли равишда шуғулланмаётирлар.

СССР Министрлар Советининг мажлисида айтилган ҳамда тақдим этилган материалларда баён қилинган танқидий мулоҳазалар ва таклифларни кўриб чиқиш, мавжуд камчиликларни тугатишнинг конкрет тадбирларини ишлаб чиқиб, амалга ошириш ҳамда 1974 йилги халқ хўжалиги планининг тўла ва ошириб бажарилишини таъминлаш вазифасини СССР министрлари, идораларининг бошлиқлари ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари зиммасига юклади. Шу билан бирга, КПСС Марказий Комитетининг йўл-йўриқларига мувофиқ ишлаб чиқариш қувватларини ва асосий фондларни ишга тушириш планининг бажарилишига, қувватларнинг резервларидан янада тўлиқроқ фойдаланишга, бу йилги ўрим-йиғим ишларини муваффақиятли ўтказишга, донни сақлашни таъминлашга, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилишга, уруғлик ғамлаб олишга, чорвачилик учун ем-хашак тайёрлашга, шунингдек 1974/75 йил кузқиш фаслида ишлаш учун ёқилғи запасларини ғамлаб олишга, аҳоли кўплаб талаб қилаётган халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ҳар томонлама кўпайтиришга, шу молларнинг сифатини яхшилаш ва турларини кўпайтиришга, халқ хўжалигида техника тараққиётини жадаллаштиришга ва чиқарилаётган маҳсулот сифатини ҳар томонлама оширишга алоҳида эътибор берилиши лозим.

СССР Министрлар Совети қабул қилган қарорда тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йили, 1974 йил халқ хўжалиги планини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган бошқа бир қанча йўл-йўриқлар берилди, шунингдек 1975 йил ва умуман беш йиллик топшириқларининг КПСС XXIV съезди Директиваларига мувофиқ бажарилишини таъминлаш юзасидан вазифалар қўйилди.

Мажлисда СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. Косигин нутқ сўзлади.

БЕКОБОД РАЙОН СОҲИБКОРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик тўйи шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдириб, меҳнат қилаётган Бекобод район соҳибкорлари ажойиб муваффақиятни қўлга киритдилар. Давлатга мева етказиб бериш социалистик мажбурияти ошириб адо этилди. Эл дастурхонига мажбуриятдаги 800 тонна ўрнига 820 тоннадан ошириб ширин-шакар мева туҳфа этилди.

Мажбуриятнинг бажарилишига районидаги Дзержинский номли ва «Коммунизм» колхозларининг миришкор соҳибкорлари, айниқса, салмоқли ҳисса қўшдилар. Дзержинский номли колхоз 144 тонна ўрнига 245 тонна мева топшириб, йиллик планни 164 процент, «Коммунизм» колхози эса планда белгиланганидан анча ошиқ ҳосил топшириб, планни 125 процент адо этди.

Дзержинский номли колхознинг боғдорчилик бригадаси бошлиғи Абдуқодир Шералиевнинг номи бутун районга донг таратган. Ажойиб соҳибкор мева боғларини йилдан-йилга тобора кенгайтира бормоқда. Ҳозир бригада қарамоғида 600 гектар мевазор боғ мавжуд. Бригада соҳибкорлари бу йил ана шу боғлардан мўл-кўл ҳосил йиғиб олишмоқда. Уларнинг шу кунгача давлатга топширган ҳосили мажбуриятда белгиланганидан икки баробар ошиб кетди.

Район хўжаликларида давлатга мева топшириш қизғин давом этмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА СУҲБАТ

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети секретариатининг аъзоси, ташкилий бўлимининг мудири З. Жандаровскийнинг Ўзбекистон бўйлаб сафари тугади. У КПСС Марказий Комитети таклифига биноан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турибди.

Меҳмон Тошкентдан ташқари Бухоро ва Самарқандда бўлди. У партия ва совет органларининг раҳбарлари билан суҳбатлашди, ишчилар, колхозчилар, зиёлиларнинг ҳаёти билан, социалистик мусобақани авж олдиришдаги муваффақиятлари билан қизиқди.

29 июль куни З. Жандаровский Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди. Дўстона суҳбат чоғида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширишда республика партия ташкилотининг фаолияти тўғрисида, Ўзбекистон меҳнаткашлари республика ва унинг Компартиясининг 50 йиллигига қандай зўр муваффақиятлар билан тайёргарлик кўраётганликлари ҳақида гапириб берди.

Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолигига кандидат Г. М. Орлов иштирок этди.

(ЎзТАГ).

БЕШ МИЛЛИОН ЖУФТ

Ишчилар дарҳол уни ўраб олишди:

— Қани гапирингчи, Григорий Андреевич, Ғарбий Германияда ўн беш кун бўлиб, нималарни кўрдингиз?

— Кўп нарсани кўрдик. Сершовқин шаҳарларни ҳам, гавжум кўчаларни ҳам. Лекин, ҳаммаси ўзимизнинг ўлкадан ўтаверсин. Бундай озод ҳаёт, самимий чеҳралар етти иқлимда ҳам йўқ экан.

Григорий Андревич кўпни кўрган ишчи эмасми, оқ-қорани яхши ажрата олади. Ялтироқ, енгил ҳаётга ҳеч учмайди. Эсини танибдики, меҳнат қилади, меҳнатнинг таги роҳат эканлигини яхши билади.

Фабрикага у 1932 йилда келган эди. Олдин шогирд тушди. Яхши одамлар бағрида ҳунарли бўлди, мустақил ҳаёт сари қадам ташлади. Улуғ Ватан уруши бошланганда биринчи бўлиб фронтга отланди. Шу бўйи душман билан тўрт йил жанг қилди. Фронтдан кўкси орден ва медалларга тўлиб қайтди. Яна ўз ҳамкасблари бағрида меҳнат қила бошлади. Мана ҳозир у олтинчи разрядли слесарь. Мураккаб ишларни доимо унга ишониб топширишади. Уста слесарь қўли билан қанчадан қанча агрегатлар қайта созланди. Янги машиналар ўрнатилди.

— Машиналарни қайта созлаш пайтида Григорий Андреевичда янги-янги фикрлар туғилади, — дейди фабрика рационализаторлик ва ихтирочилик бюроси катта инженери Олег Гладишев. — Бултур ветеран ишчи тўртта муҳим таклифни киритди. Ўтган ойларда ҳам у қатор янгиликлар яратди. Ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш туфайли қанчадан-қанча материал ва хомашёларни тежаб қолиш имкони яратилди. Бу хизматлари учун Григорий Андреевич мукофот тариқасида ГФР-га туристик йўлланма билан тақдирланди. Сафардан қайтиб келгач у ўз таассуротларини ҳамкасбларига сўзлаб берди.

— Илғор ишчиларни моддий ва маънавий рағбатлантиришга эътибор йил сайин кучаймоқда, — суҳбатимизга қўшилди фабрика касаба союз комитетининг раиси Раҳима Мусаева. — Беш йиллик топшириқларини барвақт адо этаётган ишчилардан Назарова, Умарова, Фатхунова кабилар Болгарияга бориб, дам олиб келишди. Яқинда илғор ишчилардан яна беш киши Германия Демократик Республикасига туристик йўлланма билан жўнаб кетди.

Унумли меҳнат қилишдан моддий манфаатдор бўлаётган ишчилар тинмай изланмоқдалар. Улар ўтган ойларда ишлаб чиқаришни такомиллаштиришга қаратилган 50 та таклифни жорий этдилар ва 70 минг сўмлик иқтисодий самара олдилар. Шу тариқа рационализаторларнинг йиллик плани бажарилди. Энди улар планга қўшимча равишда фойда олиш учун курашмоқдалар.

2-цех механиклар бригадаси бошлиғи Абдужалил Маликов ҳар йили ўрта ҳисобда учтадан муҳим таклиф билан чиқаяпти. Илғор рационализатор ўтган йили Чехословакияда бўлганида кўпгина янгиликларни билиб қайтди ва уларни эндиликда ўз участкасида жорий қилмоқда. 6-цех механиги Ваҳоб Сатторов ҳам янгиликлар яратишда бошқаларга намуна бўлмоқда.

1-пойафзал фабрикасида янги цехнинг ишга тушиши билан рационализаторларнинг иши яна ҳам кўпайиб қолди. Улар янги ўрнатилган агрегатларни тўла ўзлаштириш ва иш жараёнларини яна ҳам такомиллаштириш устида изланмоқдалар. Янгилик ижодкорлари кўраётган тадбирлар туфайли эндиликда фабрика йил давомида 5 миллион жуфт пойафзал ишлаб чиқариш қувватига эга бўлди. Корхона қуввати бундан буён яна ҳам ошиб боради.

Ж. НОСИРОВ.

САЙЛОВЧИЛАРНИНГ НАКАЗЛАРИГА КЕНГ ЙЎЛ

Ўзбекистон пойтахти сайловчиларининг Ўзбекистон ССР Олий Советининг ва Тошкент шаҳар Советининг депутатларига наказ сифатидаги таклифлари қандай бажарилмоқда? Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Советининг доимий комиссиялари ана шуни текшириб кўриш билан шуғулландилар. Улар ижро этиш учун қабул қилинган 673 наказдан ҳозиргача 455 таси бажарилганлигини аниқладилар. Депутатлар халқ контролерлари, «комсомол прожекторчилари», касаба союз активлари билан биргаликда меҳнаткашларнинг таклифлари қандай бажарилаётганлиги юзасидан рейд-текширишлар ўтказмоқдалар.

Наказлар асосида сўнгги йилларда Тошкентда юзлаб саноат, маданий-маиший, савдо ва коммунал хўжалигига оид объектлар, шунингдек мактаблар, мактабгача муассасалар, поликлиникалар қурилиб ишга туширилди. Янги трамвай-троллейбус линиялари ишга туширилди, кўприклар, ер ости йўллари қурилди.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

ВАРАҚА № 140

СУВЧИ-НАЗОРАТЧИЛАР

— Бу йил ўтган йилдагига қараганда сувни тенг ярмига кам миқдорда олмоқдамиз. Лекин, бу пахтакорлар учун баҳона бўлаолмайди, албатта. Биз ҳар бир литр сувни тежаб сарфлашимиз лозим. Ана шундай қилсак, ғўзанинг чанқаб қолишига йўл қўймаймиз. Мўл ҳосил учун замин тайёрлаган бўламиз.

Директор бу сўзларни айтгач, совхоз халқ контроли группасининг раиси Валижон Абдуғаффоровга «Хўш, сен нима дейсан, назоратчиларнинг режалари қандай, улар қўшимча қандай чора-тадбирларни кўришмоқчи?» дегандек қараб қўйди.

Валижон сўз олди. У совхознинг барча бўлим ва бригадаларида қўшимча назорат постлари ташкил этилганлигини айтди. Бу постларга энг тажрибали, ишчан сувчилар аъзо этиб тайинланди. Улар навбатчилик қиладилар. Кечаю-кундуз ўз постларида сергак туриш билан бирга ҳамкасбларининг ишларини ҳам вақти-вақти билан назорат қилиб турадилар. Фавқулодда ҳодиса рўй бериб қолгудай бўлса дарҳол халқ контроли группаси бюросига хабар берадилар. Камчиликларни қандай тузатиш, суғоришни намунали йўлга қўйиш учун нималарга эътибор бериш кераклиги тўғрисида ўзларининг фикр-мулоҳазаларини ҳам айтадилар...

Ўша кунги йиғилишда совхоз халқ назоратчиларининг суғоришни ташкил қилиш бўйича белгилаб чиққан тадбирлари маъқулланди. Бу тадбирнинг бажарилишини кузатиб бориш ва зарур вақтда ёрдам уюштириш совхоз партия комитети зиммасига юклатилди.

«Кўкорол» совхози назоратчилари ишни қизитиб юбордилар. Совхоз бу йил 2625 гектар ерда пахта етиштирмоқда. Назоратчиларнинг асосий диққат-эътибори гектарларда кўчатларни тўла сақлаб қолишга, ҳар туп ғўзани қондириб суғоришга қаратилмоқда.

Сув танқислигининг олдини олиш юзасидан қўшимча тадбирлар кўрилди. Халқ назоратчилари совхоз территориясини айланиб чиқиб, зовур ва оқава сувларни ҳисобга олдилар. Уларнинг таклифи асосида олти жойга насос ўрнатилди. Бу насослар ёрдамида секундига 1200 литр сув чиқариб берилмоқда. Мотористлардан Миҳаил Ёрнев, Бозорбойлар алоҳида ғайрат кўрсатмоқдалар.

Илғор халқ назоратчилари ҳисобига сувчилар сафи кенгайди. Мўлжалдаги 180 киши ўрнига шу кунларда 225 киши сувчилик қилмоқда. Ҳар бир бригадада 9—10 киши суғориш билан банд. Кунига 110—120 гектар майдонга сув қўйилмоқда.

Халқ назоратчилари — уста сувчилар группаларга бўлиниб, вақти-вақти билан рейд уюштириб турибдилар. Исфандиёр Искандаров, Мухтоз Ҳабибов, Фатали Муқаддимов группаси совхознинг 3-бўлими, 3-бригадасидаги 2-группа сувчиларининг иши билан қизиқди.

Улар бригаданинг дала шийпонига етиб келишганида қош қорая бошлаган эди. Бригадир Ҳамза Иззатов ҳам шу ерда эди.

— Ишимизнинг бориши ёмон эмас, — деди у, назоратчиларга, сувчиларимиз кундалик нормаларини ошириб бажармоқдалар. Иш сифати ҳам чакки эмас.

Қани, бўлмаса карталарни айланиб кўрайлик.

— Марҳамат, — деди бош сувчи Исмоил Аҳмедов ва назоратчиларни дала томон бошлади.

Халқ назоратчилари ўқариқларни кўздан кечирдилар. Эгатма-эгат сувнинг оқишини кузатдилар.

Афсуски, бригадир айтганидек ишнинг сифати яхши эмас эди. Бригада ерлари қиялик — қир ерлар. Бундай ерларда эгатлардан сувни жилдиратиб оқизиш керак. Агротехника талаби ҳам шуни тақозо этади. Лекин, сувчилар бу қоидани бузмоқдалар. Эгатларга сув меъёридан кўп қўйилганлиги учун ғўза тупларининг илдизи ювилиб, айрим жойлар ўпирилиб кетмоқда. Карталардаги ғўза туплари бир текисда сувга қонмаяпти.

Факт — ўжар нарса, ундан қочиб қутилиб бўлмайди. Бригадир ҳам, бош сувчи Исмоил ака ҳам ҳамкасблари халқ назоратчиларининг танбеҳидан уялиб қолишди. Чиндан ҳам улар бепарволик қилишган эди. Эгатларга сувни тарашган-у, кейин ташлаб қўйишган. Натижада сув кўп оқа бошлаган. Сув камчил бўлган бу йилги шароитда ишни бундай ташкил этиш икки томонлама зиён — ҳам сув исроф бўлмоқда, ҳам ғўзалар бир текисда қониб сув ичмаётир.

Эртасига бригада шийпонида сувчиларнинг йиғилиши ўтказилди. Йиғилишда қўшни бригададан келган сувчи-назоратчилар ўзларининг мулоҳазаларини айтиб, ҳамкасбларини танқид қилдилар. Халқ назоратчиларининг таклифи асосида постлар янада кучайтирилди.

Уч кун ўтгач, қайта текшириш ўтказилди, энди ишлар анча дуруст бораётган эди. Бригадир Ҳамза ака камчиликни ўз вақтида аниқлаб, уни бартараф этишда ёрдам кўрсатганликлари учун назоратчиларга раҳмат айтди.

Бу бригаданинг ерлари янги ўзлаштирилган ерлар, 120 гектар майдонда ғўза ўстирилмоқда. Ҳар гектаридан 25 центнердан ҳосил олиш учун кураш бораётир. Мўл ҳосил тўплаш ишига жамоатчи назоратчилар қўшаётган ҳисса катта бўлмоқда. Ҳозир ҳар туп ғўзада беш-олтитадан кўсак бор. Бир гектар ерда 90—100 минг тупдан кўчат сақланмоқда.

Бўка районидаги «Кўкорол» совхози халқ контроли группаси атрофига 80 га яқин назоратчи уюшган. Халқ назоратчилари совхозда пахтачилик билан бирга чорвачилик ғаллачилик ва хўжаликнинг бошқа тармоқларини ривожлантириш учун курашиб резервларни қидириб топиш ва уларни аниқлашда маъмуриятга самарали ёрдам бермоқдалар.

Н. РИХСИЕВ,
З. ОРИПОВ.

Областимиз пахтакорлари тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида 420 минг тонналик улкан хирмон кўтариш учун бор куч ва ғайратларини ишга солмоқдалар. Механизаторлар, сувчилар, барча «оқ олтин» ижодкорларининг қутлуғ нияти Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик олтин тўйини ёруғ юз билан кутиб олишдир.

Шу жумладан Бўка районининг пахтакорлари ҳам ҳар гектар ердан 26,4 центнер ўрнига 30 центнердан «оқ олтин» ҳосили кўтариш мақсадида кеча-кундуз тиним билишмаяпти. Шу кунларда айниқса ғўза парваришига жуда катта аҳамият берилмоқда. Район халқ контроли комитети ғўза парваришини намунали йўлга қўйиш, сувни тежаб-тергаб сарфлаш, хуллас ҳосил чўғига ҳосил қўшиш учун катта сафарбарлик ишларини олиб боришяпти. Ҳар бир хўжалик, участка, бригадаларда халқ контроли группалари, постлари бор. Улар қатъий иш планига эгалар. Тез-тез ғўза парваришини, сув беришни текшириб бормоқдалар.

Район халқ контроли комитети тез-тез рейдлар, текширувлар ўтказиб бормоқда. Уларнинг натижалари бригада, участка, хўжалик ва район миқёсида муҳокама қилиб борилади. Ўтказилаётган текширув ва рейдларнинг натижалари юқори бўлмоқда. Суратда: (ўнгдан) район халқ контроли комитетининг раиси А. Мусаев, «Ленинобод» колхози халқ назоратчилари группасининг бошлиғи И. Хожибекова, механизатор-назоратчи А. Эсонбоев, «Ленинобод» колхози партия ташкилотининг секретари Қ. Баётов ўртоқлар ғўза парваришининг қандай бораётганлигини кўздан кечиришмоқда.

Н. Тўраев фотоси.

ОБЛАСТЬ ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

КОМАНДИРОВКА МАБЛАҒЛАРИДАН ТЎҒРИ ФОЙДАЛАНИЛСИН

Янгийўл ёғ-мой комбинатида «эпчил» вакиллар пайдо бўлиб қолибди. Уларга иш буюрсанг бўлди, экан, бировни дўпписини иккинчисига кийдириб, «керак»ли нарсани қаердан бўлмасин, топиб келишармиш.

Халқ назоратчиларига бу гап «ғалати» туюлди. Улар текшириш ўтказиб, калаванинг учини топишди. Ўтган йили раҳбарлар шундай «эпчил» вакиллар учун йигирма тўрт марта командировка беришган. Бу йил ҳам вакиллар тез-тез сафарларга отланиб турибдилар. 1973 йил командировкага лимит бўйича 1500 сўм ўрнига 1936 сўм сарфланибди. Нега ортиқча пул сарфладингиз, деб сўрасангиз раҳбарлар «Бизни айбламанг, керак бўлгач, командировкага юборамизда», деб эътироз билдирадилар. Кошки эди ишлаб чиқаришга амалий фойдаси тегса!

Область халқ контроли комитети беш бошқарма, 15 корхона ва бир неча ташкилотларда командировка маблағларидан қандай фойдаланилаётганини текшириб, юқоридаги камчиликлар кўпгина ташкилотларда рўй бераётганини аниқлади. Текшириш натижалари шуни кўрсатдики, ўтган йили ана шу жойларда 220 марта командировка қоидалари бузилган. Шу жумладан, 46 киши вакил сифатида, 104 ходим план ва ҳисобот топшириш баҳонаси билан, 25 киши эса юқори ташкилотлардан рухсат олмай командировкага юборилган. Бир қатор жойларда командировкага керагидан ортиқча пул ажратилган. Шу йилнинг беш ойида худди шундай командировкалардан 80 таси аниқланди. Айниқса, республика қишлоқ хўжалик министрлигига қарашли 23-қурилиш тресті, Ўртаовул гўшт комбинати, область матлубот жамияти ва бошқа ташкилотларда командировка маблағларидан фойдаланиш қўпол равишда бузилаётгани маълум бўлди.

Область халқ контроли комитети ўз йиғилишида бу масалани кўриб чиқиб, масъулиятни ҳис этмаган кишиларни жазолади. Тошкент гўшт комбинатининг бош бухгалтери А. Кимга икки ҳафталик маоши ҳисобидан жарима солинди, 23-трестнинг хўжалик ишлари бўйича бошлиқ ўринбосари П. Кимга ҳайфсан эълон қилинди. Шунингдек, командировка маблағларидан нотўғри фойдаланишга сабабчи бўлган шахсларга нисбатан бошқа чора кўрилди.

ХАЛҚ НАЗОРОТИ ЯНАДА ЯХШИЛАНСИН

Пискент район халқ контроли комитети партия ва ҳукуматимизнинг қарорларини ҳаётга татбиқ этиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, меҳнат унумдорлигини ошириш, илғор тажрибаларни ёйиш ва бошқа қатор тадбирларни амалга оширишда район партия ва совет органларига мунтазам ёрдам бериб келмоқда. Ўтган йил ва шу йилнинг беш ойи ичида халқ контроли комитети 150 рейд ва текширувлар ўтказди. Камчиликларни тузатиш мақсадида комитет йиғилишларида 48 масала кўриб чиқилди. 12 масала район партия комитети ва район ижроия комитетида, 9 та масала эса турли коллективларда муҳокама қилинди. Шу давр мобайнида хизмат вазифасига совуққонлик билан қараган 68 киши жавобгарликка тортилди.

Район халқ контроли комитети, айниқса, ерлардан унумли фойдаланиш, минерал ўғитларни тежаб-тергаб ишлатиш, қурилишларда талон-торожликка қарши курашиш, давлат плани ва социалистик мажбуриятларни оғишмай бажарилишига катта аҳамият бериб бормоқда. Кейинги вақтларда суғориладиган экин майдонларини текшириб чиқилганда 109 гектар ер белгиланган нормадан ташқари шахсий мақсад учун фойдаланилаётганлиги аниқланди.

Лекин, шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, район халқ контроли комитети ишида айрим камчиликлар ҳам рўй бермоқда. Объектлар текширилганда масалага чуқур кириб борилмайди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларидан юқори ҳосил олиш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш бўйича кам тадбирлар амалга оширилади. Ўтган йили райондаги 8 та хўжалик гўшт топшириш планини, 10 хўжалик сут, 9 та хўжалик эса тухум топшириш планини бажармади. Халқ назоратчилари бу қолоқликнинг туб сабабларини ўрганиш соҳасида етарли иш олиб бормадилар.

Шунингдек, савдо ва умумий овқатланиш соҳасида ҳам тез-тез қонунбузарлик ҳоллари рўй бермоқда. Шу билан бирга бир қатор магазинлар давлат планини бажармай келмоқдалар. Халқ контроли комитети эса бу камчиликларнинг олдини олиш мақсадида кескин чоралар кўриш ўрнига иккинчи даражали ишлар билан шуғулланиб қолмоқда.

Область халқ контроли комитети Пискент район халқ контроли комитетининг фаолияти билан танишиб чиқиб, бир мунча муваффақиятларни қайд қилган ҳолда бу сингари қатор камчиликларни ҳам кўрсатиб берди. Йиғилишда район халқ контроли комитетида қабул қилинган қарорларнинг ижросини изчил контрол қилиб бориш, штатсиз бўлимлар, группа ва постлар ишини активлаштириш ва уларга мунтазам ёрдам бериб туриш топширилди.

ИШЛАР ҲАМОН ЎЛДА-ЖЎЛДА

«Ташоблсельстрой» тресті раҳбарлари: трест бошқарувчиси Асомов ва бош инженер Крайзманлардан Алимкент посёлкасидаги трикотаж цехи қурилиши нега ўлда-жўлда қолиб кетаяпти, деб сўранг-а? Ваъдани қалаштириб ташлашади.

Лекин, барибир иш ўлда-жўлда қолиб кетаверганидан сўнг область халқ контроли комитети бу масалани муҳокамага қўйди. Шунда ўртоқ Асомов танқидни тан олди, хатога йўл қўйилганини англатганлигини билдириб, сўзини шундай якунлади: «Тезда қўшимча тадбирлар белгилаймиз, қурилиш материаллари билан тўла таъминлаймиз, ярим йиллик планнинг бажарилишига имкон борича ҳаракат қиламиз».

Минг афсуски, бу гал ҳам ваъдалар пуфакдек осмонга учиб кетди. Ишда ўзгариш юз бермади. Ярим йиллик план 24 процентгина бажарилди.

Халқ хўжалик планига кўра цех қурилиши 1975 йилда тугалланиши керак. Лекин, қурилиш суръати шу даражада бораверса, саноат объекти ўз муддатида фойдаланишга топширилмайди.

Яқинда бу масала область халқ контроли комитетида қайта кўриб чиқилди. Айбдорлар бу гал ҳам ўз хатоларини тан олдилар. Икки қўлларини кўксиларига қўйиб, янги ваъдалар бердилар.

Қани, сабр қилайликчи, эндиги ваъда ҳам оғизда қолармикан ёки амалга ошармикан!

ҲОСИЛ УЧУН КУРАШАЙЛИК

Деҳқончилик маданияти ернинг четидан бошланади, дейдилар. Бу тўғри. Карта ўртасидаги ғўза билан четидаги ғўза ҳамма ерда ҳам бир хил ўсмайди. Чунки, карта четидан трактор айланганда кўчатлар сони камайиб кетади. Баъзан сувга яхши қонмайди.

Янгийўлдаги «Коммунизм» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, олий маълумотли агроном, эллик икки центнерчи Мадаминжон Мараимов бошлиқ бригадада юқоридаги каби аҳволга йўл қўйилмаган. Карта четидаги кўчат тўла сақланиб, бир текис ривожланишига эришилган. Ариқ бўйигача, ҳатто тут дарахтлари орасигача чигит экилиб, кўчат сақланиб қолинган. Буни кўрган киши ҳақиқий тўла гектар шу ерда экан, дейди, тракторчининг маҳоратига қойил қолади. Пахтакорлик касбини улуғлаган бундай кишилардан ўрнак олса арзийди.

Район пахтакорларининг олимлар билан ҳамкорликда иш олиб бораётганлари диққатга сазовор. Калинин номли колхоз пахтакорлари олимлар билан биологик усулда ҳашаротга қарши кураш олиб бормоқдалар. Бу янгилик келажакда кенг қулоч ёйиши табиийдир.

«Ленинизм» колхози пахтакорлари олимлар билан ҳамкорликда иссиқликни кўтариш, намни сақлаш, ҳосилдорликни ошириш мақсадида полиэтилен пленкасидан фойдаланмоқдалар. Бу усулга кўра, чигит экилгач, усти дарҳол полиэтилен пленка билан ёпилади. Чигит униб чиққач, пленка тешиб, кўчат чиқариб қўйилади. Ёз бўйи ер пленка остида тургани учун ернинг иссиқлик ҳарорати баланд бўлади. Нам сақланади. Пушталарда ёввойи ўт бўлмайди.

— Бу тажриба тўрт йилдан бери ўтказиляпти. Бултур шу усулда парвариш қилинган ғўзанинг гектаридан 56 центнердан, контроль картадан эса 44 центнердан ҳосил олинди, — дейди тупроқшунослик, агрохимия институтининг катта илмий ходими Иброҳим Тўронов.

Янгийўл пахтакорлари эртаги кунни — пахтачилик истиқболини кўзлаб олимлар билан ана шундай иш олиб бормоқдалар.

Маълумки, бу йил об-ҳаво ноқулай келди, дастлаб нам бўлмади, кейин ёғингарчилик бошланди. Чигит униб чиққач, дўл, сел ёғди. Энди бўлса сув кам, ҳаво иссиқ. Шунга қарамай, янгийўллик азамат деҳқонлар юз берган барча қийинчиликларни мардонавор енгиб келмоқдалар. Юбилей йилида ўз зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятни сўзсиз бажариш учун пухта замин яратганлар.

Лекин, бу билан райондаги ҳамма хўжаликларда иш жойида, ишчи кучларидан, сув ресурсларидан тўғри фойдаланиляпти, ҳамма ерда ғўзанинг ривожи бир хил, деб бўлмайди.

Назарали Ниёзов номли колхознинг Бўсин Темиров бошлиқ бригадасида ғўзанинг ривожи яхши, кўнгилдагидек парвариш қилинган, қатор ораларида ёввойи ўт кўринмайди. Лекин, Фрунзе номли колхоз табиий офатга кўпроқ учраган. Бу ерда ёш, сувсаб ётган ўсимлик кўп. Ғўза суғорилган, аммо бир ерга қарасангиз, ғўза эзиб суғорилган, иккинчи ерда сувга қонмай қолган. Колхозда сув ҳам етарли эмас. Район ташкилотлари бу хўжаликка дурустроқ эътибор берсалар маъқул бўларди.

«Интернационал» колхозида асосан пахтанинг ривожланиши яхши деса бўлади. Кўп пайкалларга қараган кишининг ҳаваси келади. Аммо, тўртинчи бригаданинг 8 гектар ердаги ғўза паст, яхши ривожланмаган, ер бағирлаб ётибди. Учинчи бригаданинг уч гектар ердаги ғўзасини ўт босган. 15-бригадаларида 10—15 гектар Ленин номли колхознинг ҳам 14 гектар ёш ғўзаси бор. Булар ҳаммаси қўшимча парвариш ўтказишни, ишни сира бўшаштирмасликни талаб қилади. Жданов номли колхозда бир талай ерда ғўза сийрак бўлиб қолган. Бундан ташқари, анчагина ердаги ғўза чанқаб ётибди. Шу каби ерларда парваришни сира бўшаштирмай давом эттириш керак.

Ҳосилга-ҳосил қўшиш пайтида ғўзани ўз вақтида чеканка қилиш айниқса муҳимдир. Шу кунларда ғўзанинг ён шохларини ёппасига чеканка қилиш зарур. Бироқ, райондаги барча хўжаликларда ҳам чеканка сифатли ва ўз вақтида ўтказиляпти, деб бўлмайди. Бу масалага алоҳида эътибор бериш зарур.

Янгийўл районининг пахтакорлари юбилей йилида она-Ватанга 40 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олганлар. Юксак мажбуриятнинг тақдири шу кунлардаги меҳнатга боғлиқ. Август бошланмоқда. Бу ойнинг ҳар бир куни зарбдор меҳнат билан ўтмоғи лозим. Ғўза парваришини тинмай давом эттириб, бирон тупни ҳам чанқатиб қўймаслигимиз, ўтга ва ҳашаротга олдирмаслигимиз керак. Сувчилар ва механизаторлар бу соҳада алоҳида намуна кўрсатишлари лозим. Район меҳнаткашларининг бутун диққат ва эътибори юбилейни муносиб зафарлар билан кутиб олишга қаратилмоғи зарур.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„ЮЛҒИЧЛАР ПАНОҲ ОСТИДА“

Юқоридаги сарлавҳа остида газетада Чорвоқ ишчилар таъминотида йўл қўйилаётган айрим камчиликлар танқид қилинган эди.

Газетанинг 5 июль сонида босилган ана шу мақолага Ўзбекистон Компартияси Бўстонлиқ район комитетининг секретари В. Емцовдан жавоб олинди. Унда айтилишича Чорвоқ ишчилар таъминоти бўлимининг бошлиғи С. Парпиеванинг ўз ходимларига нисбатан талабчанликни ва назоратни бўшаштириб юборганлиги, коллектив ўртасида меҳнат интизоми бўшашиб кетганлиги натижасида қатор камчиликларга йўл қўйилган. Совет савдо қоидалари бир неча марта бузилиб, харидорлар ҳақига хиёнат қилиш каби қатор фактлар содир бўлган.

Шу кунларда ишчилар таъминоти фойда ўрнига зарар кўряпти. Давлат банкидан олинган 303 минг сўм узоқ муддатли қарзни тўлаш муддати ўтиб кетган.

Ана шу фактлар район партия комитетининг бюросида муҳокама қилиниб, Чорвоқ ишчилар таъминоти бўлимининг бошлиғи С. Парпиева жазоланган.

Янгийўл колбаса-сут маҳсулотлари бирлашмасининг назоратчилари М. Донийёрбекова. А. Тришчов, Т. Незамеевалар ўтказилаётган рейдларда тез-тез қатнашиб турадилар. Улар юз бераётган камчиликларни тузатишда бошқаларга ўрнак бўлишяпти. Суратда: (чапдан ўнгга) М. Донийёрбекова, А. Тришчов, Т. Незамеева ўртоқлар.

И. Глауберзон ва В. Сироткин

ЕР — ЭЛ БОЙЛИГИ

Ер — халқимизнинг бебаҳо бойлиги. Бирлашмамиз дала меҳнаткашлари ҳар бир қарич ердан унумли фойдаланиб, ўз олдиларига қўйилган вазифани муваффақиятли уддалаш учун курашиб келмоқдалар.

Бу йил эл дастурхонига 14 минг 422 тонна мева, 8800 тонна узум, 6424 тонна сабзавот маҳсулотлари етказиб беришга аҳд қилганмиз. Ана шу аҳднинг уддасидан чиқиш учун аввало, ерга яхшилаб ишлов берилди, тўйдирилди.

Назоратчиларимиз дала ишларининг ўз вақтида ва сифатли бажарилиши, техникадан ва ишчи кучларидан тўғри фойдаланиш, ноз-неъматларнинг қабул пунктига уринтирмасдан пешма-пеш етказиб берилиши юзасидан назорат ўрнатганлар.

Биз шу билан бирга ердан фойдаланишнинг қандай йўлга қўйилганлигини текшириб туриш соҳасидаги ишимизни ҳам давом эттирмоқдамиз. Яқинда ана шундай рейдлардан бирида айрим шахсларнинг айби билан давлат мулки бўлган ер талон-тарож қилинаётганлигига оид фактлар аниқланди.

Қонунга кўра, ҳар бир ишчининг томорқаси 0,15 гектардан ошмаслиги керак. Аммо 4-бўлимнинг Қ. Ойдинов бошлиқ бригадасида ҳар бир ишчи-хизматчига 0,3 гектар атрофида ер тўғри келган. Ана ўшанда биз бу бригадада сабзавот экинлари парвариши нима учун сусайтириб юборилганлигининг сабабига тушуниб етдик. Гап шундаки, кўпгина ишчилар ўз томорқаларига экилган экинларни парвариш қилиш билан овора бўлиб, дала ишларига вақтида қатнашолмай қолаётирлар.

Текшириш якуни бирлашма маъмурияти муҳокамасига ҳавола этилди. Жиддий чора кўрилди. Бригада бошлиғи Қ. Ойдинов ишдан олинди, ортиқча томорқа ерлари бирлашма фойдасига мусодара қилинди.

Шу кунларда боғларимизда ва далаларимизда пишиқчилик. Соҳибкор ва сабзавоткорларимиз бу ҳосилни нес-нобуд қилмай йиғиб-териб олиш, ва эл дастурхонига тортиқ қилиш учун қўлларидан келган барча чораларни кўрмоқдалар. Бу ишнинг сифатли бажарилишида назоратчиларимиз бизга салмоқли ёрдам бермоқдалар. Улар бўлим ва бригадаларда ишчи кучидан қандай фойдаланилаётганлиги, йиғилган, териб олинган маҳсулотлар қабул пунктларига қай тартибда жўнатилаётганлиги, транспорт воситаларидан фойдаланилишини кузатиб бормоқдалар.

Жамоатчи назоратчилар билан ҳамкорлик яхши самаралар келтирмоқда. Шу туфайли ҳам биз назоратчилар ишини қўллаб-қувватлаш, уларнинг таклифларини ва мулоҳазаларини ўз вақтида ўрганиб чиқишга эътиборни кучайтирмоқдамиз.

С. САЙФИДДИНОВ,
Усмон Юсупов номли аграр-саноат бирлашмаси халқ контроли группасининг раиси.

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги Ўзбекистон чорвачилик илмий-текшириш институти «Красный водопад» тажриба пунктининг мутахассислари ширали озуқа етиштириш юзасидан кўпгина тадқиқот ишларини олиб бормоқдалар. Суратда: (чапдан) озуқа ишлаб чиқариш бўлимининг мудири, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати янги силосбоп сулининг ташаббускори А. Халилов агроном А. Ғуломов ўртоқлар. (Ўртада) ҳосилни ўриш пайти. (Ўнгда) комбайнчи А. Сильченко.

Ф. Абдурасулов фотолари.

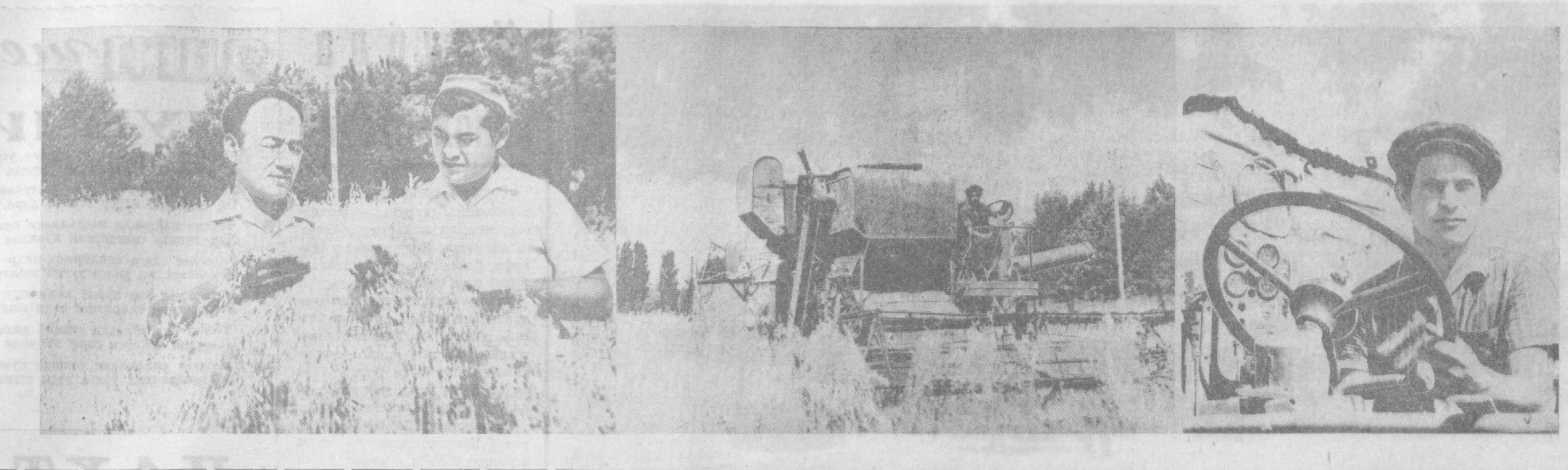

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

МЕВА, УЗУМ ВА САБЗАВОТ КЎП БЎЛСИН

Янгийўл, Калинин ва Оржоникидзе районлари мева, узум ва сабзавот етиштиришда областда салмоқли ўрин тутади. Область боғбонлари ва сабзавоткорларининг юбилей йилида ўз юксак мажбуриятларини муддатидан илгари ошириб бажариши кўп жиҳатдан ана шу районлардаги ихтисослаштирилган хўжаликларнинг ҳар йилгидан кўпроқ ва сифатлироқ маҳсулот етиштиришларига боғлиқдир.

Ҳозир илғор сабзавоткор ва боғдорчилик хўжаликларида сабзавот, мева ва узум етиштириш, уни ўз вақтида йиғиб олиш, давлатга топширишда ҳал қилувчи даврдир. Ўтказилган текширишлар шуни кўрсатадики, бу районлардаги ихтисослаштирилган баъзи хўжаликлар юбилей йили марраларини эгаллаш учун ҳали катта ишларни амалга оширишлари керак. Мутахассислар Янгийўл районидаги Усмон Юсупов номли аграр-саноат бирлашмаси, Свердлов номли совхоз, Калинин районидаги «Хасково» совхози, Оржоникидзе районидаги «Маданият» колхози боғ ва токзорларини, сабзавот етиштирилаётган майдонларини кўздан кечирганларида бир мунча камчиликларни учратдилар.

Усмон Юсупов номли аграр-саноат бирлашмаси мева, узум ва сабзавот етиштириш учун ихтисослашган юқори даражали механизациялашган йирик хўжалик, Тошкент ва Янгийўл шаҳри меҳнаткашларини янги сабзавот ва мева билан таъминлашда бу хўжалик зиммасига катта вазифалар юклатилган. Барча имкониятларга эга бўлган бу бирлашма боғларида мева дарахтларининг сийраклиги таажжубланарли бир ҳолдир. Бирлашма бўйича мева дарахтларининг сийраклиги 8 процентни ташкил қилади, 5538 гектар боғнинг 440 гектаридан ва 1079 гектар токзорнинг 110 гектаридан кўчат сийраклиги туфайли унумли фойдаланилмаётир.

Мева берувчи дарахтларни ўз вақтида буташ, шакл бериш ва токларни хомток қилиш ҳам бир мунча кечикиб ўтказилган, агротехника қоидаларига тўлиқ риоя қилинмаган. Свердлов номли, «Хасково» совхозлари ва «Маданият» колхозининг боғ ва токзорларида ҳам ана шундай нуқсонларни кўриш мумкин. Шу сабабли ҳам кўп боғлардан олинаётган мева ҳосили бир мунча паст бўлмоқда. Шунингдек «Хасково» совхозида олма теришда ҳам шошма-шошарлик ва пала-партишликка йўл қўйилмоқда. Бу совхозда олмалар қўл билан терибб олиш ўрнига таёқ билан уриб қоқилмоқда. Бунинг натижасида олмалар заҳаланиб, сифати пасайган.

Боғ ва токзорларда ҳосилга зарар етказувчи ҳашаротларга қарши ўз вақтида ишлов берилмаганлиги сабабли кўпгина майдонлардаги меваларга зараркунандалар тушган. Бу эса меванинг сифатини пасайтириб юбормоқда.

«Хасково» совхози асосан сабзавотчиликка ихтисослашган. Бу хўжаликда 150 гектар ерда помидор етиштирилмоқда, аммо кўп майдонлардаги помидор экини ўсишдан қолганлиги, қатор ораларига ўз вақтида сифатли ишлов берилмаганлиги сабабли бегона ўтлар кўпайиб кетган. Бунинг натижасида олинаётган ҳосил мўлжалдагидан бир мунча кам бўлмоқда. Шунингдек, бу совхозда техника кучидан унумли фойдаланиш ҳам яхши йўлга қўйилмаган.

«Хасково» совхози ва «Маданият» колхозининг бодринг экилган бир мунча майдонларига шира ва уншудринг зараркунандаси тушган. Шунингдек, суғоришлараро муддатлар чўзиб юборилганлиги учун бодрингнинг кўп қисми сарғайиб кетмоқда. Усмон Юсупов номли аграр-саноат бирлашмасида эса эртаги карам етиштириш агротехникасига риоя қилинмаганлиги учун ҳар гектар ердан 160 центнер ўрнига ўртача ҳисобда 125 центнердан карам йиғиб олинган, холос.

Бир қатор хўжаликларда эртаги картошкани кавлаб олиш иши чўзиб юборилмоқда. Картошканинг сифати бузилмоқда. «Хасково» совхозида 4 та картошка кавлаш машинасидан фойдаланилмаётир. Картошкани қўлда кавлаб олиш эса кўп меҳнат талаб қилади. Ишни қисқа муддатда ўтказишга халал беради. Бу хўжаликларда, шунингдек полиз экинларини парвариш қилиш ва ундан юқори ҳосил олишга эътиборсизлик билан қаралмоқда.

Юқорида номлари айтиб ўтилган хўжаликларда катта майдонларда маккажўхори етиштирилмоқда. Бир қатор майдондаги маккажўхори ўз вақтида парвариш қилинмаганлиги ва қондириб суғорилмаганлиги туфайли ривожи жуда паст. Шунингдек, кўп майдонларда маккажўхори сийрак. Ҳолбуки, кўпгина пахтакор хўжаликларда ҳар гектар ердан 80 центнердан маккажўхори дони олиш учун катта кураш боряпти. Бу маккажўхорикорлик бригадалари ҳозир яхши самараларга эришмоқдалар. Сабзавоткор хўжаликлар ҳам маккажўхоридан мўл дон ва кўкпоя етиштириш тадбирларини кўришлари керак.

Усмон Юсупов номли аграр-саноат бирлашмаси, Свердлов номли ва «Хасково» совхозлари ҳамда «Маданият» колхозининг раҳбарлари дала ишларида йўл қўйилаётган ана шу камчиликларни тезда тугаллаш тадбирларини кўришлари ва юбилей йили учун олинган юксак мажбуриятларини муддатидан илгари ошириб бажариш учун шу кунларда барча имконият ва резервларни ишга солишлари лозим.

ФАН ЯНГИЛИКЛАРИ — ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИГА

ҲАШАРОТГА ҚАРШИ БИОЛОГИК КУРАШ УСУЛИ

Табиатда ҳамма нарса шундай мувозанат билан яратилганки, агар уларнинг бир қисми кўпайиб кетса, кўп зарар етказиши мумкин. «Мувозанат» сўзини бу ерда шу маънода тушуниш керакки, ҳашаротлар бир-бирига кушанда бўлиб, бир хиллари иккинчиси билан озиқланади ва шу йўл билан мувозанат сақлаб борилади.

Қишлоқ хўжалигида зараркунанда ҳашаротларни заҳарли химикат сепиш йўли билан эмас, балки фойдали ҳашаротларни кўпайтириш воситасида қириб ташлаш биологик усул, деб юритилади. Қишлоқ хўжалик экинлари етиштириш агротехникасида биологик усул деҳқонларга ва умуман қишлоқ аҳолисига ҳар томонлама қўл келиши мумкин.

Заҳарли химикатлар ҳақида шуни айтиш мумкинки, заҳар тирик организмга тушганда уни заҳарлаши ва ҳаёт фаолиятини мутлақо тўхтатиши мумкин. Аслини олганда «заҳар» сўзи шартли тушунча бўлиб, у бир қатор сабабларга боғлиқдир. У организмнинг хусусий сезувчанлиги, йил фасллари ва организмнинг тузилишига қараб турлича таъсир кўрсатади. Ўсимликларга заҳарли химикат сепилганда табиатни муҳофаза қилиш тадбирлари ҳам кўзда тутилади. Шунингдек, зарарли ҳашаротларга бир хил заҳарли химикат қайта-қайта сепилганда, бу ҳашаротларда шу заҳарга қарши турғунлик вужудга келади ва бу препарат таъсир ўтказмай қўйиши ҳам мумкин. Агар заҳарли химикат нотўғри қўлланилса, ўсимлик мутлақо нобуд бўлиши, шу ўсимликдаги мавжуд фойдали ҳашаротлар ҳам қириб ташланиши мумкин. Бунинг натижасида табиатдаги мувозанат бузилади. Шунинг учун ҳам ҳозирги вақтда заҳарли химикатлардан фойдаланиш қатъий дозада олиб борилади.

Биз Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхоз пахта далаларида тўрт йилдан бери ғўза зараркунандаларига биологик усул билан қарши кураш олиб бормоқдамиз. 1971 йилда 147 гектар пахта майдонида кўсак куртига қарши биологик усулни қўллаш 97 процент самара берди. 1972 йилда эса 420 гектар ерда тажриба олиб борилди. Бу ерда самарадорлик 75—95 процентни ташкил қилди. Хўжалик заҳарли химикатларни сотиб олиш, уни сепиш учун сарфланадиган маблағни тежаш ҳисобига 7500 сўм иқтисод қилди.

1973 йилда эса колхоз раҳбарлари бу усул билан чинакам қизиқиб қолдилар. Колхоз бўйича барча пахта майдонларида ана шу усулни қўллашга қарор қилдилар. Тошкент қишлоқ хўжалик институти бошчилигида колхозда кичикроқ биолаборатория очилди. Бу лаборатория барча зарур жиҳозлар билан таъминланган бўлиб, бутун йил давомида иш олиб бориши ва областнинг бошқа хўжаликларида очилган биолабораторияларни зарур «фойдали ҳашарот» билан таъминлаши мумкин.

1973 йили колхозда 1225 гектар ерда биологик усул қўлланилиб, колхоз 22 минг сўмдан ортиқ даромад олди. Колхоздаги мавжуд 700 асалари уясининг ҳам яхши ўсиши ва асал тўплаши учун имкон яратилди.

1974 йилда ҳам бу усулни кенг қўллаш планлаштирилди. Аммо, бу йилги кўклам зараркунандаларнинг кўп тарқалишига олиб келди. Аввало, пахта майдонларининг четларидаги бегона ўтларда, ариқ бўйларида шира кенг тарқалди. Орадан беш-ўн кун ўтгандан кейин улар пахта майдонларига ўтиб, ғўзаларни 30—70 процентгача зарарлади.

Худди шу кунларда ўсимликларни ҳимоя қилиш Ўрта Чирчиқ район станциясининг отряди биз билан келишмасдан туриб карта ва йўл бўйларидаги бегона ўтларга заҳарли химикатлар сепди. Бунинг натижасида фойдали ҳашаротларнинг бир қисми қирилиб кетди. Шундан кейин заҳарли химикатларни маълум жойларга, яъни улар, кўпайган участкаларга танлаб сепишга мажбур бўлдик.

Биологик усулни қўллаш ўзига хос хусусиятларга эга бўлиб, у фақат илмий ходимлар томонидан ўтказилиши керак. Ҳозир бизнинг биолабораториямизда илмий ходим Махсуда Шокирова ва саккиз студент-дипломант иш олиб бормоқда. Шунингдек, яқинда шу райондаги «Ленин йўли» колхозида ҳам ана шу хил биолаборатория ишга туширилди. Бу хўжаликда ҳам катта майдонларда ғўза зараркунандаларига қарши биологик усул билан кураш олиб бориш йўлга қўйилди.

Биологик усул билан зараркунанда ҳашаротларга қарши кураш олиб борилган майдонларда ҳар гектар ердан олинадиган пахта ҳосилдорлиги ҳам бир мунча ошиб борди. Дастлабки йилда гектаридан олинган ҳосил 0,3 центнер ошган бўлса, кейинги йилда салкам икки центнерга кўтарилди. Демак, бу усул хўжаликка икки томонлама, яъни пахта ҳосилдорлигининг ошишида, заҳарли химикатларни тежаш ҳисобига маблағни иқтисод қилишга ёрдам беради.

Биологик усулни қўлланишнинг энг муҳим томони яна шундаки, заҳарли химикатлар ишлатилмаслиги туфайли ҳаво ифлосланмайди ва бинобарин қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг саломатлиги яхши сақланишига олиб келади.

Областнинг бошқа хўжаликлари ҳам ўзларида ана шу хил биолаборатория ташкил қилишлари, келгуси йилларда ғўза ва бошқа экинлар зараркунандаларига қарши биологик усулда кураш олиб боришга ўтишлари мумкин. Бунда Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг шу соҳада иш олиб бораётган мутахассислари яқиндан ёрдам беришга, ҳамиша тайёрлар.

Х. МИРЗАЛИЕВА,
биология фанлари кандидати.

МУЗОКАРАЛАРНИНГ НАВБАТДАГИ ДАВРАСИ

БОНН, (ТАСС). Бу ерда ГДР билан ГФР ўртасида почта ва телеграф соҳасидаги ҳамкорлик тўғрисида битим тузишга алоқадор бўлган масалаларга доир музокараларнинг навбатдаги давраси тугади. Расмий ахборотда хабар қилинишича, музокаралар шу йил сентябрь ойининг охири —октябрь ойининг бошларида ГДР пойтахти — Берлин шаҳрида давом эттирилади.

ДУНЁ ОВОЗИ

чет эл хабарлари

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

Совет ҳукумати Кипр хусусидаги ўз позициясини яна бир марта жуда равшан қилиб баён этишни зарур деб ҳисоблайди. Греция ҳарбий режимининг агрессив ҳаракатлари ва унинг ҳомийларининг қўллаб-қўлтиқлаши натижасида мустақил давлат — Кипр республикасининг мустақиллиги ва суверенитетига туғилган хавф-хатар бартараф этилмаганлиги Совет ҳукуматини шунга мажбур қилади. Бу хавф-хатар Кипр тақдири учун янада хатарлироқ бўлган янги характер касб этмоқда. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг аъзоси бўлган мустақил суверен давлатнинг ҳаёт-момот масаласи жуда қалтис бўлиб турибди.

Бевосита ҳарбий аралашиш йўли билан мустақил Кипрнинг мавжудлигини тугатишга интилиб келган кучларнинг ўзи эндиликда эски мақсадларига маккорона найранглар воситаси билан эришмоқчи бўлмоқдалар. НАТОнинг муайян доиралари Кипрнинг мустақил давлатини ва территориал бутунлигини шарқий Ўрта денгиздаги ўз ҳарбий-стратегик позицияларини мустаҳкамлаб олиш йўлида сурбетларча савдо-сотиқ предметига айлантириб қўймоқдалар. Аслини олганда улар мамлакатни парчалаб ташлаб, дунёни бунинг томошабини қилиб қўйишни, ҳеч бўлмаганда бундай парчалаш учун шарт-шароит яратишни кўзлаб иш тутмоқдалар. Бу мақсад йўлида улар Кипр халқининг келажагини ундан пинҳон тутиб ва унинг туб ҳаётий манфаатларига зарар етказадиган тарзда ўзбошимчалик билан белгилашдан ҳам қайтмаётирлар.

Шу муносабат билан хавфсизлик кенгашининг шу йил 20 июль резолюциясидаги асосий қоидалар шу пайтгача нима учун амалга оширилмаганлиги айниқса равшан бўлиб қолмоқда.

Хавфсизлик кенгашининг қарори чет эл ҳарбий интервенциясини дарҳол тўхтатишни ва барча ажнабий-ҳарбий хизматчиларни, шу жумладан Кипр президенти Макариос олиб чиқиб кетишни талаб қилган хизматчиларни ҳам ҳеч кечиктирмай чиқартириб юборишни кўзда тутган эди. Ҳолбуки, қуролли исён кўтарган грек ҳарбий хизматчилари шу дамгача оролдан олиб кетилгани йўқ. Кипрдаги чет эл қуролли кучлари олиб чиқиб кетилмаяпти, балки тобора кўпайтирилмоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ зўравонлик ва террорга дучор бўлиб турган Кипр аҳолиси учун асаблар ҳозиргидек қизиб турган бир пайтда буларнинг ҳаммаси нақадар фожиали оқибатларга олиб бориши мумкинлигини тасаввур қилиш қийин эмас.

Хавфсизлик кенгашининг қарори Кипрдаги конституцион ҳукуматни қайта тиклашни назарда тутади. Ҳолбуки, гарчи қўғирчоқ «ҳукмдор» Самсон сиёсий саҳнадан тушириб юборилган бўлсада, ҳокимиятнинг реал воситалари Кипрни «энозис» қилиш деб аталган, аслида эса аннексия қилишнинг ошкора тарафдорлари бўлган исёнчилар қўлида турибди.

Президент Макариос бошчилигидаги қонуний ҳукумат ҳокимиятни тўла-тўкис амалга ошириш имкониятини оладиган шароит мавжуд эмас. Кипр халқининг ички ишларига қўпол равишда аралашиш давом этмоқда. Ҳақиқатда иш оролнинг оккупация қилинишини мустаҳкамлаш, уни парчалаб ташлаш йўлидан бормоқда. Бу воқеа бутун дунёнинг кўз ўнгида содир бўлмоқда.

Бундай аҳволга ортиқ тоқат қилиб бўлмайди. Кипр республикасининг мустақиллиги, суверенитети ва территориал бутунлигига қилинаётган суйиқасдга имкони борича тезроқ чек қўйилиши лозим. Совет Иттифоқи эса бундан буён ҳам шу йўлда оғишмай ҳаракат қилаверади. Совет Иттифоқининг бу позицияси хусусида ҳеч кимда заррача шубҳа бўлиши мумкин эмас.

Кипрнинг мустақил давлат сифатида сақланиб қолишига сўзда эмас, балки амалда тарафдор бўлган барча давлатлар айни шу йўлда барча зарур қадамларни қўйишлари лозим. Хавфсизлик кенгашининг Кипрга доир шу йил 20 июль резолюциясини тўла-тўкис, ҳеч кечиктирмай амалга ошириш биринчи навбатдаги вазифадир.

Кипрнинг Греция ҳарбийлари агрессиясигача мавжуд бўлган суверен давлат сифатидаги мавқеи қайта тикланиши керак. Кипрнинг ички ишларига четдан бўлаётган ҳар қандай аралашувга дарҳол чек қўйиш ва барча ажнабий қўшинларни ороллан олиб чиқиб кетиш зарур.

Кипр халқига — кипрлик грекларга ҳам, кипрлик туркларга ҳам ўз проблемаларини, ўзларини яхлит ватани — суверен Кипр республикасининг тақдирини тинчлик ва осойишталик шароитида ҳал этишдан иборат ажралмас ҳуқуқни таъминлаб берилиши лозим.

Бу эса Кипр қонуний ҳукумати вакилларининг Кипр проблемаси хусусидаги барча халқаро муҳокамаларда, шу жумладан Англия, Греция ва Туркиянинг Женевада бошланган музокараларида қатнашишларини сўзсиз тақозо этади. Совет ҳукумати буни қатъият билан талаб қилади. Кипр халқининг манфаатларига мос келмайдиган қарорлар вазиятни янада кескинлаштиришга, янги можароларгагина олиб бориши мумкин.

Хавфсизлик кенгаши зиммасига ҳам жиддий масъулият тушади. Унинг ўзи қабул қилган қарорлар қоғозда қолиб кетишига йўл қўйиб бўлмайди. Совет ҳукумати хавфсизлик кенгашининг ўз зиммасига юкланган вазифани пировардигача бажаришига ҳаракат қила веради.

Совет ҳукумати Кипрнинг мустақиллиги, суверенитетини, блокларга қўшилмаган давлат сифатидаги республика статутини ҳимоя қилиб чиққанида принципиал мулоҳазаларга амал қилмоқда. Бу мулоҳазалар совет ташқи сиёсати—агрессияга зарба бериш, катта ва кичик барча халқларнинг қонуний ҳуқуқларини ҳимоя қилиш сиёсати, тинчлик ва халқаро кескинликни юмшатиш сиёсати моҳиятининг ўзидан келиб чиқади. Мустақил Кипрни сақлаб қолишга, шу районда тинчлик ва хавфсизликни таъминлашга интилаётган кучлар Совет Иттифоқининг тушунишига ва ҳамкорлигига умид боғлай беришлари мумкин.

ҚИТЪАЛАРДАН ХАБАРЛАР

● БОНН. Ғарбий Германия молия министрлиги хабар беради: Германия Федератив Республикаси давлат бюджетининг дефицити йилнинг биринчи ярмида 4,7 миллиард маркани ташкил этди.

● ХЕЛЬСИНКИ. Финляндияда радиоприёмник ва телевизорларни, шунингдек рўзғор электр асбобларини ремонт қилиш ва хизмат кўрсатиш нархи 26 июлдан бошлаб анча оширилади. Мамлакатнинг фермерлари 1 августдан бошлаб яна бир «туҳфа» оладилар. Шу кундан бошлаб Финляндияда ишлаб чиқариладиган дон комбайнларининг нархи 10 процент оширилади.

Шунингдек, электр энергияси учун тўланадиган ҳақ ҳам 25 процент оширилажаги эълон қилинди.

● ДАККА. 1973—1974 молия йилида Бангладешнинг национализация қилинган тўқимачилик етакчи саноат тармоғида ўтган йилдаги 37 миллион така ўрнига 269 миллион така фойда олинди.

● ҚОҲИРА. Миср Араб Республикасининг яқинда СССРдан қайтиб келган саноат ва минерал ресурслари министри Иброҳим Салим Муҳаммадий қуйидагиларни айтди: Совет Иттифоқи Миср билан иқтисодий техникавий ҳамкорликни янада мустаҳкамлашга интилмоқда. У «Ал-Ахбор» газетасида босилган суҳбатида қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: унинг Москвада совет расмий кишилари билан олиб борган музокаралари ғоят дўстона ва ишчанлик вазиятида ўтди.

● ЖАЗОИР. Меҳнат унумдорлигини ошириш, ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш ва ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш масаласини ҳал этишда меҳнаткашларни кенг жалб этиш керак. Корхоналарни социалистик негизда ташкил этиш шу ишни амалга оширувчи миллий комиссия Жазоир меҳнаткашларининг умумий иттифоқи ва Миллий озодлик фронтининг вилоят ташкилотларига ана шундай даъват билан мурожаат қилди.

(ТАСС, 25 июль).

● ПОЛЬША ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ. «Жук» маркали кичик юк машиналари бир қатор социалистик мамлакатларга экспорт қилинади. Люблинск заводи машинасозлари яратган бу машиналар бизнинг мамлакатимизда ҳам яхши таниш. Суратда: «Жук»ларни йиғиш пайти.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

ТАБРИК МАКТУБИ

Кипр президенти Макариос жаҳон тинчлик кенгаши президиуми бюросининг Кипрдаги аҳволга бағишланган бу ерда очилган фавқулодда мажлис қатнашчиларига, табрик мактуби билан мурожаат қилди. Президент Макариос ўз мактубида ялпи тинчликни сақлашдан манфаатдор бўлган барча кучлар Бирлашган Миллатлар Ташкилоти хавфсизлик кенгашининг резолюциясини амалга оширишга ёрдам берадилар деган умид билдирди. Хавфсизлик кенгашининг ана шу резолюциясида барча чет эл қўшинларини Кипрдан олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги ҳамда 15 июлдаги ҳарбий исёнга қадар бўлган конституцион тартиб тикланишини ҳақидаги талаб қўйилган.

Президент Макариос Кипр халқи билан бирдамлик учун жаҳон тинчлик тарафдорларига миннатдорчилик изҳор қилади.

(ТАСС).

ШОДИЁНА КУТИБ ОЛИШ

АФИНА, (ТАСС). Афина яқинидаги кичик бир аҳоли пункти причалига келиб тўхтаган пассажир кемасини юзлаб афиналиклар кутиб олишди. Бу кема Юра оролидаги қамоқ лагеридан собиқ сиёсий маҳбусларни келтирган эди. Ҳарбий хунта режими қурган бу лагерь Грециянинг К. Караманлис бошчилигидаги янги ҳукумати қарорига биноан ёпилди.

Озодликка чиқарилган сиёсий маҳбусларнинг кўплари оғир дардга йўлиққанлар. Улар шошилинч равишда даволанишга муҳтождирлар.

● ШВЕЙЦАРИЯ. Бу ерда меҳнат партиясининг Испания коммунистик партияси билан бирга ҳамкорлик митинги ўтказилди. Унда Швейцария меҳнат партияси раиси Ж. Венсан, Испания Коммунистик партияси раиси Д. Ибаррури, Испания коммунистик партияси бош секретари С. Карильо ва бошқа раҳбарлар қатнашди. Суратда: митинг пайти.

ТАСС фотохроникаси.

ТОШКЕНТ шаҳар марказида қурилаётган кўркам иморатлар тобора кўпайиб бормоқда. Ушбу суратда сиз Ўрта Осиё темирйўл бошқармасининг маъмурий биносини кўриб турибсиз. Қурувчилар бино қурилишида замонавий бинокорлик материалларидан ўз ўрнида фойдаланишган. Шу боисдан ҳам у ихчам ва кўркам чиққан.

Клубда кинолекторий

«Горняк» клуби Ангрен шахтёрларининг ҳордиқ чиқарадиган севимли жойларидан бирига айланган. Киносеварлар таклифи билан бу ерда кинолекторий ҳам очилди.

Кинолекторий экран янгиликларининг чинакам тарғибот ўчоғига айланди. Тошкент политехника институтининг ўқитувчилари ташаббуси билан «Кино ва ҳаёт» деган мавзуда лекциялар ташкил этилди.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг ярим асрлик юбилейи олдидан ўзбек киноси тарихи билан боғлиқ суҳбатлар ҳам ўтказилади.

Янги шеърлар

СУВЧИЛАР

Мени мафтун этди ўз ишига усто сувчилар,
Қўллари дард кўрмагай умрида асло сувчилар.

Сир-Амуни ирмоқ-ирмоқ пахтазорига буриб,
Ой ёғдусида кашф этипти дарё, сувчилар.

Чексиз майдонда машъалдек ёниб икки кўзи,
Ҳар тупига сингдиргай кўзидан зиё сувчилар.

Экинини сувга қондирмоқ-меҳр маъносидир,
Шу мақсадни дилга тугиб ишлар аъло, сувчилар.

Ғўзаларни бир кўриб келмоққа, меҳрим жўш уриб,
Борганимда ғайратига этди шайдо, сувчилар.

Томчи сув кўсакка сингиб тола «оқ олтин» бўлур,
Лаҳзани бекорга сарф этмайди доно сувчилар.

Пахтазор илҳомидан етишди кўнглимга ҳузур,
Пахтакорликда ўзига этди ошно, сувчилар.

Ю. ҲУЗУРИЙ.

ПАХТАЗОР ҚЎШИҒИ

Хаёлимни пахтазорда моҳитабон тортадур,
Рулни бурсам, тулпор янглиғ солиб сурон тортадур.
Ул паридан илгарилаб, ҳеч ўтолмайман қувиб,
Ё унинг пўлат отин мотори чаққон тортадур.
Ўстирарман ҳар ниҳолни гул диёрим ишқида,
Водийларга мени шу ишқ бирла жонон тортадур.
Ғўза қийғос гуллаган чоғ, мисли гулзор мавжланур,
Меҳнатимдан қулф уриб, кенг пахта майдон тортадур.
Менга ҳамдам бўлди ул ёр, йўлда қолмас Деҳқоний,
Юксалиб хирмони бир кун, элга маржон тортадур.

ДЕҲҚОНИЙ.

ЙЎЛ ЛАВҲАЛАРИ

АДИРДАГИ ҚОРАТОШ

Бу ерлар аслида Фарғона тоғларининг этаги, дейиларкан. Тяньшан тизмаларига кўкрак қадаган «Ўртолиқ» деб аталаркан ҳам. Қуёш ана шу юксак — Тяньшан чўққилари орқасидан юз кўрсатади. Шу юксак чўққилардан эсган тоғ шабадаси ҳам шу ерларга келганда қанот ёзиб, Новқат даралари, Ўш водийси бўйлаб майин эсаркан. Бу ердан Сулаймон тоғининг баланд, ўмровли чўққиси бaралла кўзга ташланиб туради.

Новқат посёлкаси билан Ўш шаҳрининг оралиғи 40 километрга яқин масофа. Пиёда киши учун бир кунлик, отлиқ учун ярим кунлик, машина учун эса ярим соатлик йўл.

Бу оралиқда Қоратош деган бекат бор. Ҳар, қандай йўловчи бу ерда бир дам тўхтамай ўтолмайди. Буни ўзига хос сабаби бор, албатта. Ўз оти билан Қоратошдир. Чунки, бу ерда бир уй катталигидай келадиган қопқора тош бўлаги шундоққина асфальт йўлнинг қирғоғида савлат тўкиб турипди. Унинг ярми йўлнинг шарқ томонидаги баландлиги 400—500 метр келадиган адр тепасида жойлашган. Бу атрофдаги тоғ, қир-адирлардан чойнакдай тошни ҳатто қидириб топиш амримаҳол. Тоғ жинслари фақат қора, сариқ, айниқса қизил тупроқдан иборат.

Хўш, шундай экан бу тош қандай қилиб бу ерда пайдо бўлиб қолди?! Бу ҳол бу ердан ўтган ҳар бир йўловчини ажаблантирмасдан иложи йўқ, ҳақиқатан ҳам шундай экан. Бу ҳол мени ҳам ғоят ўйлантириб қўйганди.

Тош ёнида салкам бир соатча тўхтаб, ҳордиқ чиқардим. Шу дақиқа давомида кўп ўй-хаёллар фикримдан ўтди. Лекин, фақат ўйимнинг ниҳоясини топмадим. Бу жумбоққа шу ерда яшовчи кишилардан нечоғлиқ суриштирмайин аниқ жавоб ололмай йўлимда давом этдим.

Ниҳоят йўлда давом этарканман, бир мўйсафидга дуч келдим. У киши анча йўлгача менга ҳамроҳ бўлди. Бу ҳақда у кишига мурожаат қилган эдим, у:

— Менинг бобом Саидқул довкор бобоси Эргашбойдан бу тош ҳақида шундайин икки нақлни эшитган экан, — деди-да отининг тизгинини сал тортиб, илгари замон бу ерлар дев-париларнинг макони бўлган эмиш. Девларнинг сардори қорадэв бу тошни Тяньшан тоғининг қайси бир чўққисидан бу ерга келтирган эмиш. Иккинчи нақл эса шундай. Бу тош осмондан тушган экан. Бу тош ерга тушганда бу ерда жуда ҳам қаттиқ ер силкиниб, кўп қишлоқлар хароб бўлган ҳам экан.

Мўйсафид бир чеким носни тилининг остига ташлаб:

— Болам, умуман бу тошнинг қанақа қилиб бу ерда пайдо бўлиб қолганлигини ҳали ҳеч ким аниқ билмайди, тарихи номаълумдир. Мундоқ ўйлаб кўрсанг, иккинчи нақл ҳақиқатга яқинроқдир. Болам, йўлинг узоқ, машаққатли, ривоятли йўл экан. Бу йўлингда бу каби сирли тошларнинг минг-мингларини кўрасан, ҳатто тошлар тошларку, шошмасанг, сон-саноқсиз бошларнинг сирли тарихи, нақли билан ҳам ошна бўлурсан. Фақат шошма, шошарқансан йўл риштасига чигал тушиб, манзилингга етолмайсан. Хайр, болам, йўлинг оқ, танинг соғ, дилингда эъзозлаган чироғинг сенга машъал бўлсин, — деди-ю, отининг бошини сўқмоққа буриб, қир оша кўздан ғойиб бўлди.

Қирғизистон ССР.

ЖУМАРД КАССОБ

Бу дунё қўҳна дунё дейишганларини бир неча бор эшитгандим. Йўлим давомида бунга тўла ишонч ҳосил қилдим. Ҳа, бу қўҳна дунёга не кишилар келиб, не кишилар кетмади, ҳар бир инсоннинг ўзи бир дунё, унинг умри эса бусбутун тарихдир. Бу дунёда кимдир ботирлиги, кимдир донолиги, кимдир саҳийлиги, кимдир мардлиги, кимдир ишқ-муҳаббати билан ном қолдириб кетди. Бу ҳислатлардан йироқ бўлганлари эса ному-нишонсиз тупроққа қориладилар.

Қадимий Ганжа шаҳрида яшовчи оддий бир қассоб эса мардлиги, саҳийлиги, чин севгиси билан кишилар дилида то шу кунгача яшаб келмоқда. Бунинг ривояти шундай:

Саккизинчи аср ўрталари, Ганжа шаҳрида бир қассоб йигит яшаркан. У онадан ёлғиз бўлиб, жуда фақрликда кун кечираркан. У улғайиб, йигит бўлганда бир қизга кўнгил қўяди. Қиз тўсатдан вафот этади. У, бутун умрини, қалбини шу қизга бахш этиб, ҳалол-покизаликда дунёдан танҳо ўтади. Онадан танҳо бўлгани етмаганидай, ажал ҳам номардлик қилиб, уни бўтадай бўзлатиб, ишқ-муҳаббатда ҳам танҳо қилиб қўяди, иложи қанча. Лекин, бу ишқ-муҳаббат покизалик унга иккинчи умр, жўмард қассоб деган шуҳратни ҳадя этади.

У қассоблик касбида тошторози ишлатмас экан, сира.

Қайси харидорга қанча гўшт керак бўлса, уни тортмайин, шундайин болтаси билан чопиб, пичоғи билан кесиб бераверарқан, гар харидор эътироз билдирса:

— Уйингизга борингда торозида тортиб кўринг ошиқ бўлса қайтариб оламан, кам келса камини бераман, — деркан.

Хуллас, 40 йиллик қассоблик даврида бирор харидор унинг олдига олган гўштини ошиқ, ё кам чиқди деб қайтиб келмаган экан.

Кировобод (Ганжа) шаҳрининг шимолий-шарқий томонида шаҳар ичра йўлнинг четида катта бир тош бор. Айтишларича бу тош ўрнида жумард қассобнинг дўкони бўлган экан. Шаҳарга томошага келган ҳар бир киши меҳмон, ким бўлмасин бу жойни — тошни бир зиёрат қилмаса кўнгли жойига тушмасакан, ҳатто шаҳардан кетгуси келмасакан ҳам.

16.250 километр йўлни пиёда босиб, соғу-саломат Озарбайжон — Азар-оловли элнинг қадимий шаҳри — Ганжа шаҳрига етиб келдим. Шу куниёқ устоз Алишер Навоийнинг устози Низомий Ганжавий қабрини зиёрат қилдимда жўмард қассоб тоши томон равона бўлдим.

Тошмамат РЎЗИБОЕВ,
сайёҳ.

САЁҲАТНОМА КИТОБИДАН

ДЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

РИО—КАЛАМУШЛАР „ПОЙТАХТИ“

Рио-де Жанейро Латин Америкасидаги гўзалликда донг таратган шаҳарлардан бири. Аммо кейинги вақтларда унинг бу шуҳратига ҳадиксираб қарашадиган бўлиб қолишди. У ўзига каламушларнинг кўплиги жиҳатдан «жаҳон чемпиони» номини орттирди. Ҳисоблашларича, шаҳарда 20 миллиондан ортиқ каламуш бўлиб, аҳоли сонидан тўрт маротаба кўпдир. Бразилия газеталарининг ёзишича, бу хавфли зараркунандаларга қарши кураш олиб бориш лойиҳаларда кўзда тутилмаган.

●

ТЎТИҚУШ ЎҒРИЛАРНИ ТУТДИ

Ўғрилар швед Эрик Франссонни тунаб, унинг барча буюмлари ва Клара лақабли тўтиқушини ола гумдон бўлишди. Жабр кўрган полицияга келиб шундай деди: «Клара — жуда ҳам нозик. Агар уни уйқу олдидан силаб-сийпаланмаса жуда жаҳли чиқади ва атрофдагиларнинг бурнини чўқий бошлайди ёки юзларини юмдалайди». Эртаси кун Гетеборгдаги кичкинагина ресторанчада башараси юмдаланган шубҳали шахс қўлга олинди. Унинг уйида тинтув ўтказилганда Франссоннинг буюмлари, шунингдек, ҳеч бир шикаст етмаган тўтиқуш топилди.

●

„ДАҒАЛ КОСМЕТИКА“

Маълумки, инсониятнинг гўзал ярми ўз ҳусн-жамолини сақлаб қолиш учун ҳар қандай жабр-ситамдан ҳам ҳайиқмайди. Ана шуни ҳисобга олиб, уддабурро хельсинкилик врач Лидерик Лофгрен косметикада янгилик кашф этди. У ичига сиқиқ ҳаво тўлдирилган махсус қўлқоплар билан бокс тушишни тавсия этди. Ана шундай қўлқоплар билан муштлашган аёллар бир-бирларига зарбалар бериш билан бирга, айни бир вақтда шифобахш массаж ҳам оладилар дейди Лофгрен. Уларда қон айланиши яхшиланади, қоматлари келиша боради, юзлари тиниқлашади... Аммо бу рекламага қарамай аёллар «дағал косметика»ни рад этишди, оддий одатий косметикани манзур билишди.

УРТА ЧИРЧИҚ районидаги «Ленин йўли» колхозида ишлаб турган дала шийпонларининг аксариятида пахтакорларнинг мириқиб дам олиши ва ҳордиқ чиқариши учун барча шароитлар яратиб берилган. Дала шийпонларида тушки пайтларда иссиқ таомлар ташкил қилинмоқда, қизиқарли темаларда суҳбатлар ўтказилмоқда. Суратда: Шарофат Худойбердиева бошлиқ бригада аъзолари ўз дала шийпонларида дам олмоқдалар.

А. Абалян фотолари.

ДЕҲҚОНЛАРНИНГ ШАХТЁРЛАРГА СОВҒАСИ

Ангрен шахтёрлари кўп йиллардан бери Бўка район пахтакорларига оталиқ ёрдами кўрсатиб келяптилар. Хўжаликлардаги техника ремонти ва бошқа қишлоқ хўжалик ишларини бажаришда яқиндан ёрдам беришяпти. Деҳқонлар ҳам ўз навбатида шахтёрларга сабзавот ва полиз экинлари маҳсулотлари юбормоқдалар.

Яқинда Бўкадан Ангрен томон қовун-тарвуз, мева ва сабзавот маҳсулотлари ортган қизил карвон йўл олди. Сабзавоткорлар 150 тоннадан ортиқ ноз-неъматларни кончиларга жўнатдилар. Райондаги «Бўка», «Кўкорол», совхозлари, «Ленин йўли», Ҳамза номли, «Октябрь 40 йиллиги» колхозлари пайкалларида етиштирилган ҳосил шахтёрлар дастурхонига тортиқ қилинди.

А. ҚОРАХЎЖАЕВА.

Спорт

БИРИНЧИ ДАВРА ТУГАДИ

Олий лига командаларининг биринчи давра учрашувлари ниҳоясига етди. Футболчилар чемпионатнинг ярим йўлини босиб ўтишди.

Биринчи давранинг сўнгги турида тошкентлик спортчилар Москвада маҳаллий спартакчилари билан учрашдилар. Учрашув олдидан ёғиб ўтган ёмғир чамаси пахтакорчилар қалбидаги ҳовурни бироз босиб қўйди. Улар дастлабки дақиқаларда бир-икки ҳужум уюштиришди-ю, аммо кейин активликни йўқотишди. Бундан фойдаланган мезбонлар ҳужумни кучайтиришди ва 5-минутдаёқ Ловчев ҳисобни очишга муваффақ бўлди.

Шундан кейин ҳам меҳмонлар қалбида ғайрат ўти алангаланмади. Аксинча, ҳисобни очган меҳмонлар майдон узра яна ҳам эркинроқ ҳаракат қила бошлашди ва Пискарев 34-минутда ҳисобни яна оширди.

Учрашувнинг иккинчи таймида пахтакорчилар мағлубиятдан қутилиш учун бутун команда бўлиб олдинга ташландилар. Ҳужумчиларимиз Прохоров дарвозасини кетма-кет нишонга олавердилар. Лекин дарвозабон ҳар гал ҳам маҳорат кўрсатиб, дарвозанинг дахлсизлигини сақлаб қолаверди.

Мезбонлар қарши ҳужуми хавфли бўлди. Улар ҳимоячисиз қолган пахтакорчилар дарвозасига яна иккита тўп киритишди. Ўйин тугашига 10 минут қолганда Ан рақиб дарвозасига ягона тўп киритишга муваффақ бўлди. Шу тариқа пахтакорчилар бу йил Москвада биринчи марта йирик ҳисобда мағлубиятга учрашди.

15-тур анча «ҳосилдор» бўлди. Командалар ўзаро 24 марта дарвозаларни аниқ нишонга олдилар. «Торпедо» — «Нистру» — 4:3, «Динамо» (М) — «Карпати» — 2:1, «Черноморец» — ЦСКА — 1:0, «Шахтёр» — «Арарат» — 1:0, «Динамо» (К) — «Қайрат» — 2:0, «Заря» — «Динамо» (Тб) — 2:1 ҳисобида якунланди. Фақатгина «Зенит» билан «Днепр» командалари учрашувида дуранг натижа — 1:1 ҳисоби қайд этилди.

Биринчи давра ўйинларида командалар рақиб дарвозасига 281 та тўп киритишди. Ўтган йилнинг шу даврида эса дарвозалар 258 марта забт этилган эди. Кўриниб турибдики, бу йилги мавсумда ҳужумчилар активлиги анча ошган.

Биринчи давра якунларига биноан олий лига командалари турнир жадвалида қуйидагича жойлашишди:

	Ю	Д	М	Т	О
«Динамо» (К)	8	6	1	23—8	22
«Зенит»	5	9	1	18—17	19
«Динамо» (М)	5	8	2	20—15	18
«Спартак»	6	6	3	14—10	18
«Днепр»	5	7	3	16—12	17
«Арарат»	5	5	5	17—15	15
«Черноморец»	5	7	3	20—20	17
«Шахтёр»	4	7	4	14—15	15
«Қайрат»	4	6	5	23—22	14
«Пахтакор»	4	6	5	21—22	14
«Торпедо»	4	6	5	12—16	14
«Динамо» (Тб)	3	7	5	12—19	13
ЦСКА	3	6	6	19—23	12
«Карпати»	2	7	6	12—17	11
«Нистру»	3	5	7	22—27	11
«Заря»	3	4	8	18—23	10

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ
84-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1974—75 ўқув йили учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
слесарь-сантехник, монтажчи, ғишт терувчилар, арматурачи-электр пайвандчи, бўёқчи (қурилиш), дурадгор, электромонтёр (ўқиш муддати — 3 йил); газ-электр пайвандчилар, дурадгор (ўқиш муддати —2 йил); сувоқчи, қопловчи-плитачи, дурадгор, электр пайвандчи, ғишт терувчи (ўқиш муддати— 1 йил).

8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

3 йил ўқийдиганларга ихтисос ва диплом, 1—2 йил ўқийдиганларга билим юртини битирганлиги ҳақидаги аттестат берилади.

Билим юртида ўқиш даври узлуксиз иш стажига киритилади. Билим юртини тугатган ёшлар темир йўл транспортидан имтиёзли фойдаланиш ҳуқуқига эга бўладилар.

Билим юртини тугатганлар Тошкент шаҳрида, Урта Осиё территориясида ҳам ишлашлари мумкин.

МАШҒУЛОТЛАР УЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Ўқувчиларга уч маҳал иссиқ овқат, кийим-бош, бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона, шунингдек, ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 33 проценти берилади.

Билим юртини тугатганлар техникум ва институтларнинг кечки ва сиртқи бўлимларига имтиёзли равишда (конкурсдан ташқари) кириш ҳуқуқига эга бўладилар.

Ҳужжатлар — 31 августгача қабул қилинади.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: директор номига ёзилган ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақида аттестат; турар жойидан справка, 5 та 3х3 см. ҳажмдаги фотосурат, характеристика.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Слоним кўчаси, 84 (Эски Жарқўрғон кўчаси, 113-уй). Телефон 91-67-61.

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00— МОСКВА. 12.05 — Гимнастика. 12.20 — Янгиликлар. 12.30 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Телеочерк. 13.30 — Телеспектакль. 18.00 ТОШКЕНТ. 18.10— Қувноқ пионер ёзи. 18.40 — Театр учрашувлари. 19.25 — «Ахборот». 19.40 — Ўн минут музика. 19.50 — Халқ контроли экрани. 20.20 — «Ахборот». 20.40 — Концерт. 21.25 — Қишлоқ халқ университети. 22.00—«Вақт». 22.30 — Шоир Миртемирнинг адабий портрети. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.00— ТОШКЕНТ. 11.30 — Мовий осмон (бадиий фильм). 16.55 — МОСКВА. 17.00 — Ҳужжатли фильмлар. 17.20— Бизнинг репортаж. 18.00 —Тўрт танкчи ва ит (бадиий фильмнинг 17-серияси). 18.55 — Янгиликлар. 19.05 — Мультфильм. 19.15 — «Жасорат». 19.45 — Юлька (бадиий фильм). 21.00 — СССР — Сомали: дўстлик алоқалари. 21.30 — Рус романси. 22.00 — Ҳужжатли фильм. 22.30— Дўстлар меҳри. 23.15 — Спорт кундалиги. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Опералардан ариялар. 19.50 — Ишга таклиф этамиз. 20.00 — Телеспектакль.

Узбекистон ССР Маориф министрлигининг
ЯНГИ ТАШКИЛ ҚИЛИНГАН
АНГРЕН ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ ПЕДАГОГИКА БИЛИМ ЮРТИ
1974/75 ўқув йили учун умумий таълим мактабларининг жисмоний тарбия ўқитувчиси мутахассислиги бўйича
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
ЎҚИШ МУДДАТИ: тўлиқсиз ўрта маълумотлилар учун 2 йил-у, 10 ой, ўрта маълумотлилар учун 10 ой.
ҲУЖЖАТЛАР — 15 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
Мурожаат учун адрес: Ангрен шаҳри, Димитров кўчаси (олдинги 18. мактаб биноси).

«СРЕДАЗТРАНССТРОЙ» ТРЕСТИГА
Бош бухгалтерлар, катта бухгалтерлар, машинисткалар
КЕРАК
Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси, Ҳамза район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома
БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Р—01694.
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.
Индекс 64634 А—2598.